

**Извештај о резултатима спровођења
АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ
ПРОГРАМА ВЛАДЕ 2020-2022**

**Београд
мај 2022. године**

УВОД

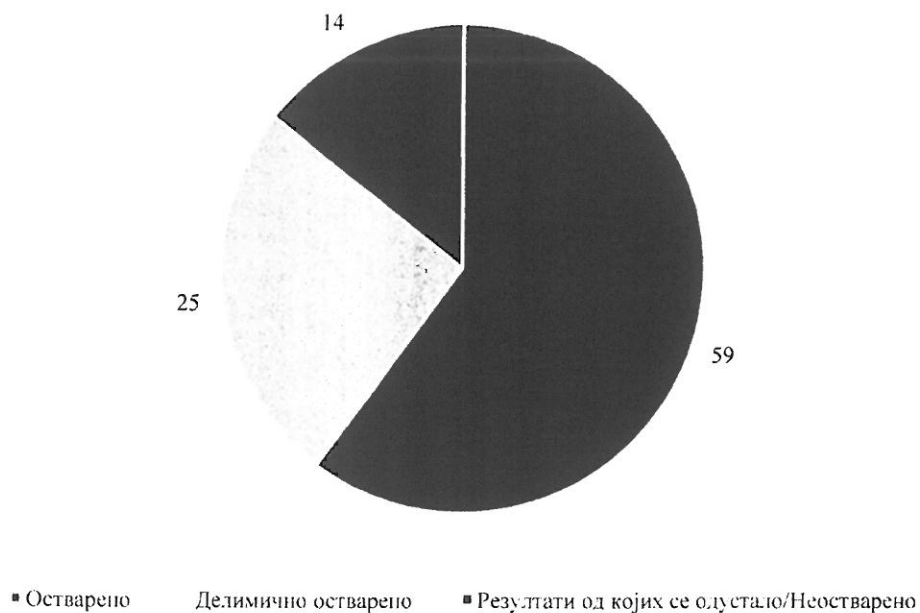
Влада Републике Србије је током мандата испунила већи део планираних резултата у оквиру Акционог плана за спровођење програма Владе (АПСПВ 2020-2022). Упркос чињеници да се имплементација АПСПВ 2020-2022 одвијала у ванредно тешким околностима изазваним пандемијом вируса Ковид 19, остварено је 60% планираних резултата, а за још 25% су створени предуслови за реализацију у најкраћем периоду. Република Србија је успешно прилагодила своју политику, стављајући у први план здравље грађана и очување макроекономске стабилности, уз одрживи раст БДП.

Иако су додатни ресурси били усмерени на очување и унапређење здравственог система, Влада РС није одустала од остварења циљева и у другим областима, који ће подићи квалитет живота грађана. Завршени су али и започети значајни саобраћајни и инфраструктурни пројекти, покренуте инвестиције у области заштите животне средине, почети пројекти изградње нових енергетских капацитета. Настављена је дигитализација јавне управе, успостављањем нових система и трансформација управе из традиционалне функције регулатора ка сервису оријентисаном на крајње кориснике тј. грађане и привреду.

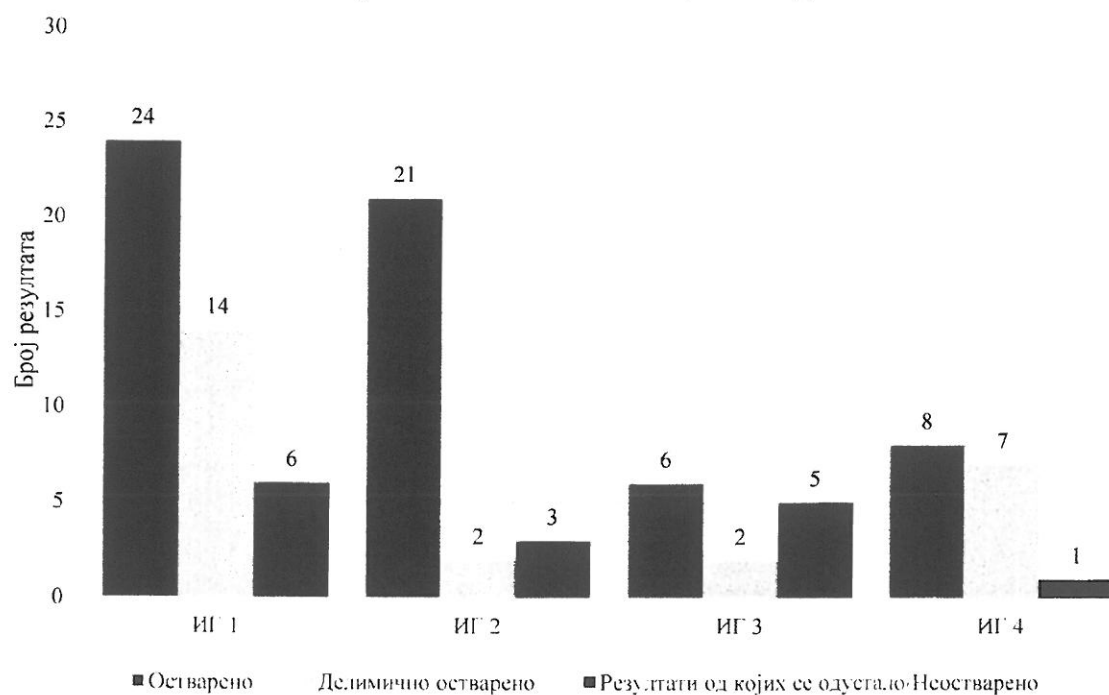
Када је реч о безбедности постигнути су резултати у смањењу броја организованих криминалних група, као и повећању броја откривених кривичних дела из области организованог криминала и кривичних дела са елементима корупције. Република Србија је унапредила и нормативни и стратешки оквир у домену заштите људских права.

СТЕПЕН ОСТВАРЕЊА ПЛАНИРАНИХ РЕЗУЛТАТА ЗА 2021. УКУПНО ЗА ЦЕО АПСПВ И ПО ПОЈЕДИНАЧНИМ ИГ

Укупно за целокупан АПСПВ 2020-2022

По појединачним имплементационим групама

ИГ 1 ЕФИКАСНА ЈАВНА УПРАВА

Остварени резултати

Током имплементације АПСРВ 2020-2022 постигнути су запажени резултати у унапређењу ефикасности рада јавне управе. Од кључних резултата истичемо стављање пандемије вируса Ковид 19 под контролу ефикасном имплементацијом свеобухватних мера јавне здравствене политике. То се, пре свега односи на брзу набавку потребних вакцина свих најважнијих произвођача и њихове доступности грађанима РС. Отварањем КЦ Србије значајно је унапређена инфраструктура јавне здравствене заштите као предуслов за пружање квалитетнијих услуга у савременим условима. Фокус је био усмерен и на области образовања, заштите животне средине и енергетике, а настављено је са дигитализацијом и модернизацијом услуга државне управе за све крајње кориснике - грађане, привреду и саму јавну управу, уз повећање броја оптимизованих и дигитализованих поступака.

Република Србија је правовременом реакцијом и заједничким залагањем свих одговорних лица успела, међу првима у Европи, да обезбеди неопходну количину вакцина и осталог медицинског материјала потребног у борби против вируса Ковид 19. Закључно са мартom 2022, прве две дозе **вакцине** примило је **3,27 милиона грађана**, тј. 48% укупне популације. Постигнути обим вакциналне заштите допринео је смањењу броја пацијената са тежим облицима инфекције и стишавању епидемије на територији РС.

Инфраструктурни пројекти у здравству као и дигитализација стварају предуслове за боље пружање здравствених услуга. **Крајем фебруара 2022. отворен је реновирани део Клиничког центра Србије.** Завршено је 90% радова на реконструкцији Клинике за инфективне и тропске болести „Др Коста Тодоровић”. Увођење система **е-Картон** омогућава грађанима да у сваком тренутку и без одласка у здравствену институцију, путем онлајн апликације, имају увид у своје здравствене податке. Такође, овај централизован систем омогућава бољу комуникацију здравственим радницима на свим нивоима здравствене заштите и размену података у којој пацијент није курир. Ово је нарочито значајно за пацијенте који су физички удаљени од здравствених установа у којима добијају негу и лечење. У претходном периоду је на е-Картон повезано 183 од 220 здравствених установа.

**Број грађана РС и страних држављана са сталним боравком у РС
вакцинисаних против Ковид 19 инфекције**

Извор: Институт за јавно здравље Србије “Др Милан Јовановић - Батут”

Јединствени информациони систем просвете (ЈИСП) је пуштен у продукцију у марту 2021. Он представља алат за ефикасније планирање и управљање ресурсима и праћење активности у образовном систему на свим нивоима управљања образовањем и васпитањем. ЈИСП садржи податке о: броју ученика, броју запослених у образовању, из којих школа ученици иду на даље школовање, да ли се уписују у гимназије или средње стручне школе, у коликом проценту напуштају школовање, да ли се након завршене средње школе уписују на високошколске установе или одмах иду на тржиште рада. Систем је такође повезан са тржиштем рада како би деца, млади и њихови родитељи тачно могли да знају колико брзо могу да очекују да ће наћи посао, колика је просечна дужина чекања на посао, са којом просечном платом се запошљавају, и то за сваки средњошколски профил и факултетски програм. С обзиром на наведене податке које садржи, ЈИСП има значајан потенцијал и за формулисање активних мера запошљавања. Наведени подаци могу се видети на порталу отворених података МПНТР, који је пуштен у рад у марту 2022¹.

Током трајања пандемије Ковид 19 створени су услови за успешно спровођење наставе на даљину набавком сервера и одржавањем обука за 1.800 ЛМС администратора. Целокупан образовни систем на нивоу основног образовања се успешно прилагодио потребама хибридног одвијања наставе у условима пандемије.

Портал „Моја средња школа” у једном периоду није био у функцији услед раскида уговора са претходним добављачем. МПНТР и ИТЕ реализовали су активности у циљу развоја и успостављања новог портала под истим називом и са истим функционалностима. Нови портал „Моја средња школа” је успостављен и у потпуности је оперативан за завршни испит за школску 2021/2022. годину, пријемни испит и упис за школску 2022/2023. годину.

Успостављен је и Регистар националног оквира квалификација Републике Србије (НОКС) односно јединствени интегрисани оквир квалификација за целоживотно учење којим је обухваћен сваки ниво и врста квалификација, без обзира на животно доба у коме се оне стичу и начин њиховог стицања (кроз формално или неформално образовање, односно информално

¹<https://app.powerbi.com/view?r=evJrljoiYzM0NWZkMzctOWE5Zi00YjgxLTKyZmYtNWl0MGFkNTVhMmFjIiwidC16ImU5ODY5ZDIILTVmMTYtINDEINi04OWIwLWQ1MTYzMGZmNzAwMCIslmMiOjI9&pageName=ReportSection>

учење, тј. животно или радно искуство). Тиме је омогућена боља разумљивост, прегледност и транспарентност постојећих система квалификација (нпр. систем квалификација високог образовања, систем квалификација средњег стручног образовања и други системи). Сврха НОКС-а је у уређењу и унапређивању система квалификација у складу са захтевима друштвено-економског развоја, обезбеђивању подршке примени концепта целоживотног учења и омогућавању лакше покретљивости радне снаге. У Регистар НОКС унето је: 4.633 квалификација, 66 стандарда квалификација и 103 јавно призната организатора активности образовања одраслих.

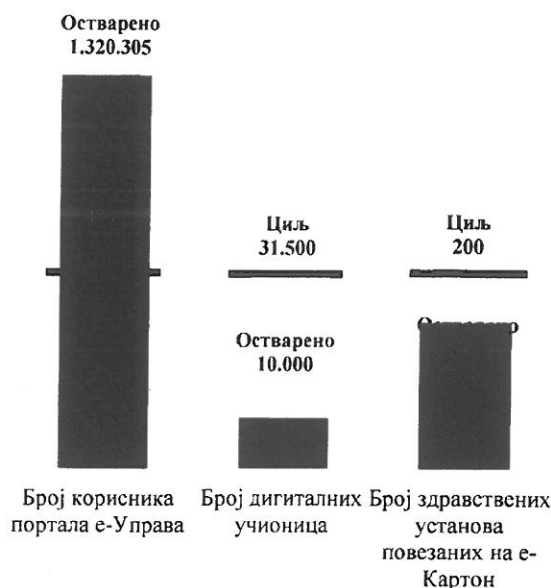
Предлог плана и програма наставе и учења за предмет информатика и рачунарство за VIII разред у који су уврштени садржаји из области вештачке интелигенције објављен је у Просветном гласнику РС и од школске 2021/22. године налази се у школском програму за VIII разред са фондом од 34 часа годишње у свим основним школама у РС. Завршене су измене и допуне програма наставе и учења у гимназијама за ученике са посебним способностима за рачунарство и информатику. **Креирана је Национална онлајн база за дуалне образовне профиле, која је омогућила ученицима у дуалном образовању да добију сазнања у вези са учењем кроз рад у условима када је било немогуће остварити непосредно одлажење у компаније и учење кроз рад у просторијама компанија. Онлајн база садржи 764 лекције. Израђено је 160 стандарда квалификација у оквиру средњег стручног и дуалног образовања и 32 студијска програма по дуалном моделу реализације. Завршена је акредитација за организовање тренинг центра Ваздухопловне академије Београд, у оквиру кога би требало да буду обучавани пилоти и авиомеханичари.**

Током претеклих годину дана посвећена је пажња и усавршавању државних службеника који у процесу реформе државне управе треба да примене нова знања, вештине и алате. Платформа за онлајн учење, НАЈУ LMS, унапређена је додатним функционалностима за реализацију различитих облика електронског учења: *self-paced* онлајн обуке, интерактивне онлајн обуке, вебинари, *gamification*, *blended-learning*. Развијено је 36 програма обука у области иновација и пружања услуга, чиме је премашена циљана вредност за крај 2021. године од 13 програма обука.

Пажња усмерена на усавршавање државних службеника довела је до унапређења капацитета запослених у јавној управи. Циљана вредност броја полазника обука за 2021. годину од 13.000 је премашена, а **остварена вредност је 16.568.**

У оквиру приоритета који се односи на дигитализацију, завршен је велики број процеса у циљу оптимизацију услуга јавне управе, пре свега међусобно усклађивање и повезивање органа државне управе ради боље комуникације са грађанима и привредом. Поред еКартона, ЛИСПа, НОКСа успостављени су и Централни регистар становништва (ЦРС), Регистар административних поступака (РАП), еПечат, еКонсултације, еПос, еТуриста, Национални криминалистички оперативни систем (НКОС). еПисарница је у финалној фази тестирања и планирано је да у току септембра 2022. године буде омогућено њено коришћење за 74 органа државне управе који су до сада користили писарницу Управе за заједничке послове републичких органа. Након тога ће се sukcesивно омогућавати приступ и осталим органима државне управе.

Дигитализација јавних услуга

Успостављањем Централног регистра становништва омогућено је да ОДУ са једног места преузимају основне податке о грађанима што је повећало ефикасност ОДУ али и тачност и сигурност података које користе у свом раду.

Повећан је и броја грађана који поседују налог на порталу еУправа. До априла 2022. г. број налога је 1.320.305 (у просеку се дневно регистровало 1.444 грађана), а број грађана који су покренули бар једну услугу на порталу еУправа је 1,175.319.

Најкоришћеније услуге на Порталу еУправе су:

- ☐ Дигитални зелени сертификат
- ☐ ЕУ дигитални зелени сертификат
- ☐ Заказивање термина за пасоше и личне карте
- ☐ Заказивање за ПЦР тестирање
- ☐ еВртић
- ☐ еЗаказивање за тестирање у основним школама.

Паралелно са успостављањем дигиталних сервиса вршено је унапређење портала еУправа како би још више био кориснички оријентисан. Завршено је унапређење еДоставе, па је 585.969 испорука извршено путем еДоставе до априла 2022. г. Успостављен је модул за генерисање уплатница и обједињено плаћање такси и накнада и до априла 2022. г. је креирано 5,090.332 обједињених уплатница.

Успостављен је Регистар административних поступака који представља јединствену електронску базу свих административних поступака које спроводе органи јавне управе, њих укупно 2.300. Регистар је доступан на Порталу на ком се могу наћи информације о свим административним поступцима које јавна управа пружа привреди. У претходном периоду су дигитализоване 64 услуге јавне управе, и до краја јуна се очекује пуштање у продукцију још најмање 20.

Изменама и допунама Закона о печату државних и других органа уведен је електронски печат државних органа, чиме је омогућено да државни и други органи и имаоци јавних овлашћења користе квалификовани електронски печат када врше послове из свог делокруга употребом информационо-комуникационих технологија. Предвиђено је да се поступак за добијање сагласности на садржину и изглед електронског печата спроводи електронским путем, путем услуге на Порталу е-Управа, чиме је олакшано поступање за све учеснике у поступку. Од увођења електронског печата до краја априла 2022. године донето је 127 сагласности на садржину и изглед електронског печата органа државне управе.

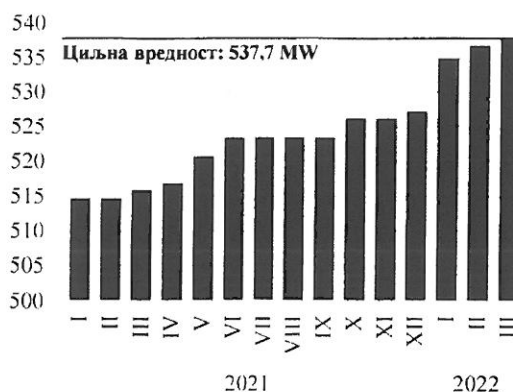
Омогућено боље и квалитетније учешће грађана и заинтересоване стручне јавности у процесу доношења прописа и документа јавних политика, успостављањем портала еКонсултације². До маја 2022. од стране 14 институција јавне управе покренуто је 20 процеса, од којих је 6 успешно окончано. Укупан број корисника који су регистровани на порталу до наведеног датума је 105.

Уведене су нове G2G (управа за управу) услуге електронске управе у област стручних испита: подношење захтева за полагање испита за инспектора; прибављање и уступања података у електронском облику као и издавање уверења о чињеницама о којима се води службена евиденција о положеном стручном испиту за инспектора; подношење захтева за полагање испита за комуналног милиционара; прибављање и уступање података у електронском облику, као и издавање уверења о чињеницама о којима се води службена евиденција о положеном испиту за комуналног милиционара.

Како би се подстакao развој вештачке интелигенције у Републици Србији, односно образовање и научно-истраживачка делатност у области вештачке интелигенције, али и развој економије и јавних услуга, у објекту 1 Државног центра за управљање и чување података (Дата центар) у Крагујевцу, је успостављена национална платформа за вештачку интелигенцију (суперкомпјутер).

Покренуте су велике инвестиције у области заштите животне средине. **Изградњом система за пречишћавање отпадних вода** обухваћено је више од 3 мил. становника, док је **изградњом система за управљање отпадом** обухваћено више од 100 градова и општина. За пројекте **унапређења квалитета ваздуха** у локалним самоуправама из републичког буџета је издвојено око 650 мил. РСД за ревитализацију градских котларница и за смањење загађења ваздуха из индивидуалних извора, а настављене су и активности на изградњи постројења за смањење емисија главних загађујућих материја које потичу из старих великих постројења за сагоревање. Успостављена је подршка градовима и општинама за **пошумљавање** ради заштите биодиверзитета, у шта је уложено 200 мил. РСД. **Површина под заштићеним подручјима је**

Инсталисана снага електрана које користе обновљиве изворе енергије (MW)

² Линк ка порталу: <https://ekonsultacije.gov.rs/>

повећана са 7,66% на **7,81%** територије Републике Србије и идентификовано је **382** потенцијална подручја еколошке мреже **Натура 2000**³.

Република Србија је кренула путем енергетске трансформације кроз повећање производње и коришћења енергије из обновљивих извора, при чему је достигнута вредност од 537,7 MW инсталисане снаге електрана које користе обновљиве изворе енергије.

Почети су пројекти изградње нових енергетских капацитета и начињен је напредак на пројектима одсумпоровања и смањења емисија оксида азота у термоенергетским постројењима ЈП ЕПС. Реализују се пројекти замене котлова и прелазак на алтернативна горива, првенствено биомасу и пратиће рехабилитације система даљинског грејања. Такође се реализују и пројекти за побољшање енергетске ефикасности стамбених објеката и уградњу соларних панела уз подршку од око **1,5 милијарди РСД из републичког буџета.** Настављена је реализација пројеката гасификације и повећања прекограничних преносних капацитета, константно се **повећава број корисника прикључених на гасоводни систем** (2.350 нових потрошача) и настављају се радови на изградњи гасног интерконектора са Бугарском. Настављено је са реализацијом пројекта за повећање прекограничних преносних капацитета Трансбалкански коридор –фаза 1, секције 2,3 и 4.

Процес формализације статуса објеката је започет и његова реализација се одвија по фазама. У првој фази је **извршено сателитско снимање 100% територије РС.** Потом је за потребе ажурирања Евиденције за 4.523 катастарске општине (100%) извршено прикупљање података и њихова контрола. Идентификовано је око **740.000 нових објеката** који нису уписани у катастар непокретности у односу на стање евидентирано 2015/2016. године, а **укупан број објеката који нису уписани у катастар непокретности је нешто више од 4,9 милиона.**

Неостварени резултати/резултати од којих се у међувремену одустало

Војним здравственим осигураницима још увек није омогућено пуно коришћење сервиса е-Рецепт и е-Беба, јер је процес усаглашавања МЗ и МО текста Закона о здравственој заштити и здравственом осигурању војних осигураника у току. Почет је рад на системском решењу за успостављање организованог скрининга жена на рак дојке. Републички секретаријат за јавне политике у сарадњи са Министарством здравља и Институтом за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут” израдио је анализу трошкова и користи неколико опција организованог скрининга, међу којима се као најсврсисходнија издвојила: оснивање Центра за скрининг за централизовано читање снимака, у ком би били ангажовани лекари радиолози.

У области просвете су у току набавке рачунарске опреме по међународним уговорима за потребе успостављања дигиталних учионица и рачунарских кабинета.

Касни се са испуњавањем циљева у домену побољшања квалитета ваздуха: завршетак пројекта за одсумпоровање гасова у ТЕ Никола Тесла А3-А6 је померен за крај 2022. године услед кашњења у изради пројекта за извођење. Такође, планирана набавка нових 17 аутоматских станица за мониторинг квалитета ваздуха се очекује у 2024. године због потребног

³ Еколошка мрежа представља скуп функционално и просторно повезаних или просторно блиских подручја, односно еколошки значајних подручја и еколошких коридора, са циљем очувања, обнављања и унапређивања типова станишта од посебног значаја за заштиту и очувања станишта одређених дивљих врста флоре и фауне. Натура 2000 је међународна еколошка мрежа заштићених подручја на територији Европске уније. То је највећа координирана мрежа подручја очувања природе у свету.

времена за спровођење процедура за обезбеђивања средстава из ИПА фондова, које није било узето у обзир приликом утврђивања рокова за ову активност.

Ради достизања циљаних 8,3% површине територије под заштићеним подручјем, потребно је усвојити још три припремљена акта о проглашењу заштићених подручја.

Касни се са усвајањем преосталих подзаконских аката за примену Закона о коришћењу обновљивих извора енергије услед иступања из радних група чланова јавних предузећа из енергетског сектора. **Због кашњења са почетком извођења, проценат физичке реализације припремних радова на изградњи ХЕ Бук Бјела је мањи у односу на планирани.** Због кашњења са почетком припремних радова касни и почетак реализације главних радова (изградња објеката и инсталација опреме) на ХЕ Бук Бјела, који је планиран за I квартал 2022. Такође, касни се са почетком реализације одређеног броја пројекта рехабилитације система **даљинског грејања који је у припреми**, због комбинације више фактора: малог броја понуда, односно понуђача, флукуације и неконтролисаног раста цена добара и услуга на иностраном и домаћем тржишту и несташице материјала на светском тржишту (првенствено гвожђа).

У марту 2022. године отпочело се са имплементацијом пројекта у оквиру ког је предвиђено и успостављање метареистра. Започета су додатна унапређења портала еУправа у виду: модула за динамичност форми захтева; модула за прихватање великих прилога и доставу великих докумената; модула потребних да се преко мобилног телефона може извршити свака електронска услуга; повезивања портала еУправа са регистром административних поступака; обезбеђивање федерације идентитета. Планирано је да све ове функционалности буду доступне до краја 2022. г. Поред увођења електронског печата за ОДУ, у току је израда функционалне спецификације за подношење захтева за сагласност на изглед и садржину печата у форми отиска. Очекује се да електронско подношење захтева постане доступно до краја другог квартала 2022.г.

Препоруке за наставак праћења остварења резултата у наредном АПСРВ

- Основати Центар за скрининг за централизовано читање резултата мамографа, како би организовани скрининг постао ефикаснији;
- Организовати скрининг за рак грлића материце, дебелог црева и плућа;
- Уврстити већи број савремених пренаталних тестова који су покривени обавезним здравственим осигурањем (поготово што је тренд да се парови касније одлучују на рађање, чиме се повећава ризик од генетских аномалија);
- Наставити повезивање НОКС портала са Европским порталом квалификација, како би систем квалификација РС постао транспарентан домаћој и међународној јавности;
- Изменити правни оквир (Закон о дуалном образовању и Закон о НОКС) како би се извршила регистрација тренинг центара у Ваљеву, Власотинцу и Суботици;
- У наредном периоду треба радити на привлачењу нових компанија као и повећању капацитета већ присутних компанија у систему дуалног образовања, у циљу повећање броја ученика који се за овај начин образовања одлучују;
- Наставити оптимизацију и дигитализацију поступка у вези са животним догађајима и пословним епизодама у циљу даљег унапређења пословног амбијента;
- Наставити пројекте за пречишћавање отпадних вода и управљање отпадом, пројекте за смањење загађења ваздуха и спровођење мера прилагођавања на измене климатске услове ;
- Наставити са припремом и усвајањем аката за стављање под заштиту нових подручја;

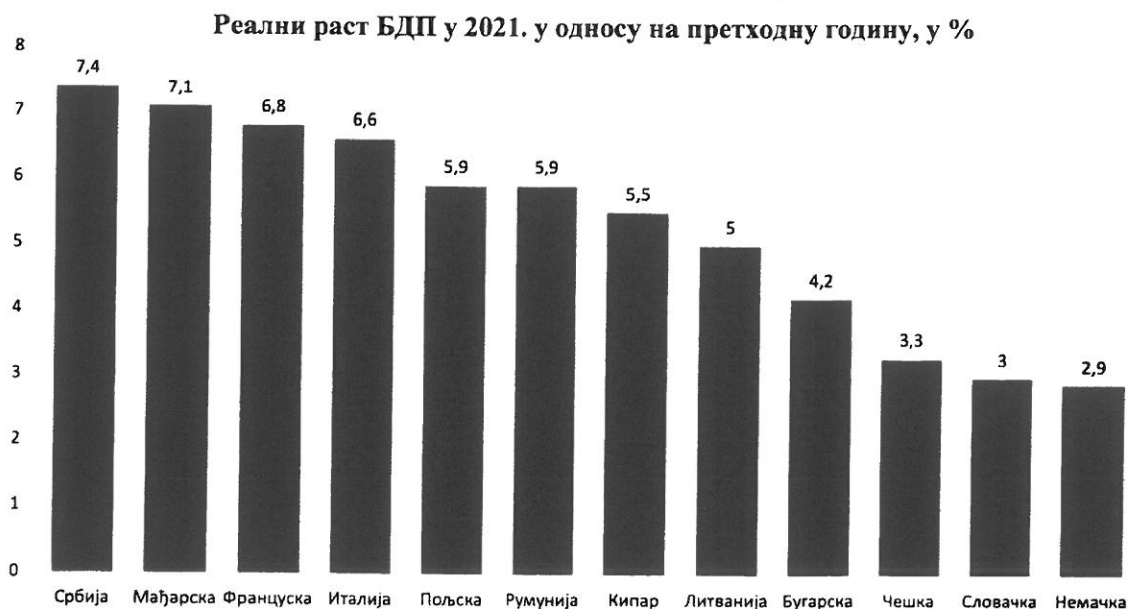
- У новонасталим условима осигурати енергетску безбедност земље уз наставак енергетске транзиције;
- Дефинисати нов стратешки оквир развоја енергетике и наставити изградњу нових енергетских капацитета;
- Наставити активности на ширењу система даљинског грејања у ЈЛС и реализацију пројеката смањења главних загађујућих материја које потичу из старих великих термоенергетских постројења за сагоревање ради побољшања квалитета ваздуха;
- Осигурати примену већ успостављених електронских система у области јавне управе, образовања, здравља како би се остварили пуни ефекти њихове примене;
- Завршити успостављање система и пратити имплементацију: еСтранац; еАрхива, еФискализација, еФактуре, еПростор и др. И извршити њихово повезивање како би се максимизовала корисност;
- Унапредити/убрзати процес озакоњења објеката доношењем Измена Закона о озакоњењу објеката и контролом његове примене.

ИГ 2 СТВАРАЊЕ ЕКОНОМСКИХ ПРИЛИКА ЗА СВЕ

Остварени резултати

Србија се за **седам година** трансформисала у растућу економију са **одрживим растом БДП** (заснован на расту инвестиција), ниском инфлацијом, стабилним курсом динара према еврју, уравнотеженом фискалном позицијом, опадајућим јавним дугом и позитивним кретањима на тржишту рада (раст запослености уз остварену најнижу једноцифрену стопу незапослености). Очувана макроекономска стабилност, активирање нових производних капацитета уз свеобухватан и континуиран програм подршке привреди и становништву током трајања пандемије резултирали су снажним растом привреде у **2021. години**, са реалним растом БДП од **7,4%** (на бази раста по кварталима, РЗС).

Интензивније и ефикасније извођење инфраструктурних радова омогућило је здраве основе за раст потенцијалног БДП. **Друмски инфраструктурни пројекти** су реализовани у задатим роковима, почевши од аутопута „Милош Велики“ од Сурчина до Паковраћа, дужине 131,5 км (у току је изградња деонице Паковраће-Пожега од 19,4 км). На **обилазници око Београда** (сектор Б), од Остружнице до Бубањ Потока (19,5 км), завршено је 75% радова. **Почела је изградња Моравског коридора** Појате-Прељина (109,6 км), аутопута Београд-Сарајево од Сремске Раче до Кузмина (18 км) са мостом преко Саве (1,3 км) и **саобраћајнице Рума-Шабац-Лозница** (77 км), где је на Деоници 2 мост преко реке Саве завршено 76% радова.

Извор: Републички завод за статистику, Еуростат

Реконструкција, модернизација и изградња пруга је реализована у складу са планираним роковима. На **брзој прузи Београд-Будимпешта** у потпуности је завршена модернизација деонице *Београд-Нови Сад* (74,9 км) укључујући и реконструкцију железничких станица, а од средине марта 2022. на деоници саобраћа брзи воз „Соко“, који је током динамичког испитивања достигао рекордну брзину на српским железницама од 201,5 км/ч. Очекује се завршетак радова на деоници *Нови Сад-Суботица-државна граница* (107,4 км) до јануара 2025. године. Пуштање

деонице **Јајинци-Мала Крсна** (68,8 км) у комерцијални саобраћај предвиђено је током јуна 2022. године. Поред тога, обновљено је око 100 км **регионалних пруга**.

Обим стратешких инвестиција је повећан. Закључен је **61 уговор о додели средстава подстицаја** из буџета (у износу од 136,5 мил. ЕУР) у 2021. години, ради започињања обављања нове пословне делатности или проширења постојећих капацитета и производње. Током реализације ових инвестиционих пројеката биће **уложено 771,6 мил. ЕУР** и отворено **10.158 радних места**. Страни инвеститори су наставили да улажу у нашу земљу и током пандемије и у 2021. години пристигло је **СДИ** у вредности од **3,9 млрд. ЕУР**. Тиме је премашен досадашњи рекорд из 2019. године (3,8 млрд. ЕУР).

Извршена је **продаја капитала 6 субјеката приватизације**: *ВПД Смедерево*, *Минел концерн* Београд, *Јадран Нова Гајдобра*, *Севертранс* Сомбор, *Крушик пластика* Осечина и *Институт Јарослав Черни* Београд. Остварени су укупни приходи од 10,1 мил. ЕУР, уз додатне инвестиције од 2 мил. ЕУР. За *ХИП Петрохемију* Панчево изабран је **стратешки партнер НИС АД** Нови Сад, који је повећао власнички удео на 90% акција уз обавезу докапитализације од 150 мил. ЕУР. Продато је 274 субјеката у стечајним поступцима, уз остварен приход од 19,8 млрд. РСД током 2021. и закључно са мартом 2022. године.

Успех економског пакета мера верификован је **изостанком значајнијих негативних ефеката пандемије на тржиште рада**, те су у значајној мери очувана радна места и зараде и избегнуто осетније повећање незапослености. Стопа запослености (15+) од 48,6% у 2021. повећана за 1,5 п.п. у односу на 2020. годину, док је стопа незапослености (15+) која је износила 11% у 2021. за 1,3 п.п. виша у односу на 2020. годину (ревидирани подаци за 2020. годину; Анкета о радној снази⁴, РЗС).

(p) – ревидирани подаци

Извор: АРС, Републички завод за статистику

⁴ Републички завод за статистику од 2021. спроводи истраживање Анкета о радној снази према новој, редизајнираној методологији Евростата. Најзначајнија методолошка промена односи се на дефиницију запослених, односно на искључивање из контингента запослених оних лица која производе пољопривредну робу и услуге намењене личној потрошњи, тј. без пласмана производа на тржиште. Како би се обезбедила упоредивост основних показатеља за период пре 2021. године са показатељима који се прикупљају у складу са новом методологијом од 2021. године, извршена је ревизија најважнијих индикатора.

Расте број запослених, посебно у МСПП, где се бележи повећање од око 50 хиљада запослених или 4,7% у фебруару 2022. (1,1 милион) у односу на јануар 2020. (1,05 милиона). Томе су, између осталог, допринели и **програми за подстицање развоја предузетништва** - одобрено је 966 захтева у 2021. са инвестицијама од скоро 12 млрд. РСД. **Нова кредитна линија за МСПП**, на основу финансијског споразума са **Европском инвестиционом банком**, биће пласирана од 2022. године: 110 мил. ЕУР намењено је очувању ликвидности, а 90 мил. ЕУР за инвестиционе активности и набавку опреме, како би се додатно умањиле негативне последице пандемије и дао допринос расту економије.

Усвојена **Стратегија запошљавања у Републици Србији** за период од 2021-2026. са **Акционим планом** за период од 2021-2023. омогућиће даљи развој у складу са потребама националног тржишта рада и наставак усаглашавања са стандардима у који важе за државе чланице ЕУ. Како би се олакшао прелаз из школе на посао, кроз креирани **програм „Моја прва плата“ у 2020.** обухваћено је 8.453 младих (65% лица са средњим и 35% лица са високим образовањем) који су се оспособљавали за самостални рад код 5.177 послодаваца. Након завршетка програма запослено је близу 3.000 лица (закључно са октобром 2021. године). Наставак програма омогућен је и у 2021. па је у новом циклусу након завршене селекције, укључено 8.743 незапослених младих код 5.194 послодаваца.

Спровођењем усвојене **Стратегије о економским миграцијама РС** за период 2021–2027. године, са **Акционим планом** за период 2021–2023. године, створиће се амбијент за успоравање одласка и омогућавање повратка радно способног становништва, подстицање циркуларних миграција и односа са дијаспором, јачање механизма за праћење миграторних токова и привлачење странаца.

Велики помаци остварени су у области науке и иновација. Усвојена је **Стратегија научног и технолошког развоја РС за период 2021-2025.** – **Моћ знања**, која треба да допринесе убрзавању развоја Србије кроз унапређење квалитета и ефикасности науке, технолошког развоја и иновација, као и даљој интеграцији у Европски истраживачки простор. Нови **Закон о иновационој делатности** и усвојена **Стратегија развоја стартап екосистема РС** за период од 2021-2025. године допринеће убрзаном развоју стартап екосистема, подстицањем иновација у привреди. **Усвојен Акциони план** за период од 2021. до 2022. године за спровођење **Стратегије паметне специјализације 2020-2027.** године још један је важан инструмент за побољшање иновационог и истраживачког екосистема у Србији, као и за развој економије засноване на знању и иновацијама.

Настављен је **раст улагања у истраживање и развој**. Кроз институционално и пројектно финансирање укупно је уложено 17,5 млрд. РСД у 2021. (номинални раст од 18,5% мг) и 4,8 млрд. РСД у првом кварталу 2022. године. Кроз програме **Фонда за науку** подржано је 283 научноистраживачких пројекта са око 2 млрд. РСД у 2021. и првом кварталу 2022. године. Преко **Фонда за иновациону делатност** на основу два јавна позива 2021. године додељено је 1,7 млрд. РСД за 97 иновативних пројеката, као и 347 иновационих ваучера укупне вредности 193 мил. РСД.

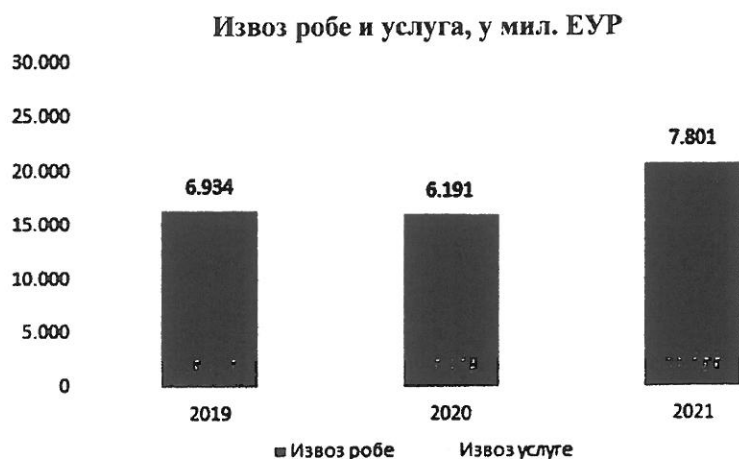
Поред НТП Београд (51 чланица са 860 запослених), развоју националног екосистема допринели су и НТП Чачак (22 чланице са 70 запослених) и НТП Ниш (37 чланица са 493 запослена). Како су просторни капацитети НТ паркова више од 90 % попуњени, у току су активности ради проширења просторних капацитета НТП Београд и НТП Чачак.

Отпочео је са радом истраживачко-развојни **Институт за вештачку интелигенцију Србије**, а у **току је успостављање Центра за секвенцирање генома и биоинформатику и БИО4 кампуса** - комплекс високошколских установа и института са комплементарним садржајима у Београду.

Отворено је шест **регионалних иновационих стартап и Smart City центара** током 2021. године (у општинама Зубин Поток, Чајетина, Мали Зворник, Врњачка Бања, Сокобања и Ивањица), који су у марту 2022. повезани у интегрисани систем комуникације са осталим центрима (укупно их је 14).

Повољни климатски услови уз висок ниво извозне тражње допринели су **расту пољопривредне производње**. Остварена вредност **БДВ-а пољопривреде** износи 2,97 млрд. ЕУР у 2020. (раст од 8,4% мг) односно 3,48 млрд. ЕУР у 2021. (раст од 17,3% мг).

У условима пандемије, **извоз роба и услуга** је забележио пад по стопи од 4,6% мг у 2020. Међутим, услед активирања нових извозно оријентисаних капацитета, као и повећања извоза пољопривредних производа, остварен је снажан раст укупног извоза роба и услуга у износу од 28,6 млрд. ЕУР у 2021. години, односно 28,2% више него 2020. Вредност **извоза пољопривредних и прехранбених производа** износио је 4,2 млрд. ЕУР у 2021. што је међугодишњи раст од 16%, односно 30% у односу на 2019. годину. Највише је извезено меркантилног кукуруза (11,3%) и смрзнутих малина (8,7%). Остварен је **рекордан извоз кукуруза** од 3,1 мил. тона, вредности 451 мил. ЕУР (раст од 13% мг), захваљујући доброј понуди и конкурентној цени. Раст извоза роба и услуга настављен је и у 2022. години и остварена је вредност од 8,2 млрд. ЕУР у првом тромесечју 2022. године (раст од 31,2% мг).

Извор: Народна банка Србије

Реализовано је преко **38 млрд. РСД подстицаја у пољопривреди** у 2021. години. Кроз директна плаћања је реализовано 31,2 млрд. РСД (99,7%), док је за мере руралног развоја реализовано 6,8 млрд. РСД (98%) у 2021. Како је шанса за опстанак највећег броја породичних пољопривредних газдинстава слабе економске снаге **удруживање**, потписани су уговори са 57 задруга и додељено је 492 мил. РСД бесповратних средстава, за унапређење њиховог пословања и технолошки развој током 2021. године.

Кроз пројекат Светске банке **Конкурентна пољопривреда Србије** одобрен је 891 пројекат по првом јавном позиву у вредности од 1,2 млрд. РСД у 2021. Други јавни позив је расписан почетком 2022. и објављена је коначна ранг листа са 1.340 корисника. Кроз пројекат се пружа подршка пољопривредним произвођачима, малим и средњим предузећима, који желе да побољшају и развију своје капацитете и примене предузетнички приступ ради повећања пољопривредне производње и унапређења конкурентности.

Изградња, санација и уређење каналске мреже и водних објеката за наводњавање финансира се из Фонда за развој Абу Дабија, као и кроз ЕБРД Програм за отпорност на климатске промене и наводњавање у Србији - Фаза I и II. Рок за реализацију радова је 31. децембар 2025. године.

За потребе **електрификације поља за наводњавање**, расписан је јавни позив на коме је пристигло укупно 78 пријава. Закључен је Уговор о изради инвестиционо техничке документације за недостајуће електроенергетске објекте на подручју Мачве у 2021. Изведени су радови на изградњи електроенергетских објеката на територији општина Мали Иђош, Инђија, Вршац и Озаци укупне вредности 88,8 мил. РСД током 2021. и 2022. године.

Завршено је **увођење система аутоматизоване противградне заштите** на 44 станице (од укупно 104) у Радарском центру Букуља до краја 2021. Планирано је спровођење поступка јавне набавке за аутоматизацију још 30 станица током 2022.

Сектор туризма се опоравља након снажног негативног утицаја пандемије услед затварања граница или ригорозних услова за улазак у неку земљу. **Девизни прилив од туризма** износио је 1,6 млрд. ЕУР у 2021. години, што је пораст од 47,2% у односу на 2020. годину и више од рекордне 2019. године (1,4 млрд. ЕУР). Србију је посетило преко 870 хиљада страних туриста (раст од 95,5% мг), који су остварили више од 2,4 мил. ноћења (раст од 92,1% мг).

Портал е-Туриста је у примени од 1. октобра 2020. Кроз овај систем су омогућени електронска пријава и одјава туриста, плаћање пореза и боравишне таксе. Укупно је пријављено 18. 925 регистрованих угоститељских објеката за смештај на порталу е-Туриста закључно са 31.3.2022. године. Посебан број телефона је отворен у МТТТ на који се обраћају сви који имају потешкоћа са приступом порталу е-Туриста.

Подаци о туристичком промету (број долазака и ноћења туриста) и смештајним капацитетима објављују се на основу статистичке обраде података преузетих са портала е-Туриста од почетка 2022. године.

Број ноћења у Србији у периоду 2019-2022. године

Извор: Републички завод за статистику

Одобрено је **560.000 ваучера за одмор у Србији за 2020. годину** (400 хиљада допунских) са циљем јачања домаће тражње и повећања ноћења домаћих туриста, чиме би се ублажили негативни ефекти на туризам услед последица пандемије. Међутим, до краја 2020. искоришћено

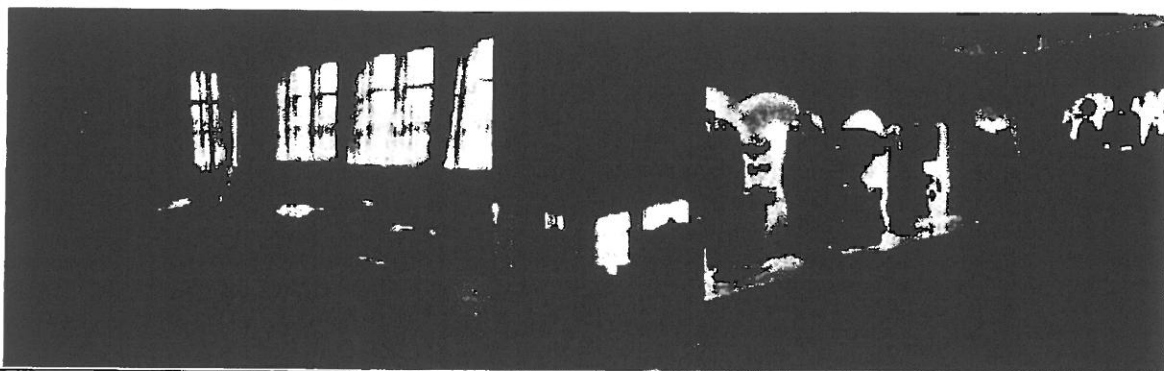
је 272.856 ваучера. Програм субвенционисања одмора путем ваучера за домаће туристе је настављен - **одобрено је 150.000 ваучера** (50.000 допунских) у 2021. години, док је почетком 2022. одобрено укупно **100.000 ваучера**.

У области културе, најзначајнији резултати постигнути су у **дигитализацији културног наслеђа**. У информациони систем намењен музејима укупно је агрегирано 196.108 дигиталних објеката. У Централни регистар непокретних културних добара унето је свих 2.549 дигиталних објеката који припадају непокретном културном добру. Израђена су и 53 дигитална водича (мобилне апликације које омогућавају корисницима интеракцију са виртуелним експонатима културних установа).

Укупан број посетилаца музеја и археолошких локалитета износио је **537.960 у 2020.** (20 музеја и 6 археолошких налазишта), што је **пад од 60,3%** у односу на 2019. годину. Музеје и археолошка налазишта је укупно посетило **621.061 људи у 2021.** години, што представља **раст од 15,5%** у односу на 2020.

У области културе, најзначајнији остварени резултат је **реновирање објекта и отварање нове сталне поставке Народног музеја Врању** 21.03.2022. године.

Реновирани објекат Музеја са новом сталном поставком

Влада РС је наставила да подржава спортисте. Додељено је укупно **414 спортских стипендија** у 2021. години, што је велики успех, јер је смањена могућност спортистима да испуне норме које су неопходан услов за добијање стипендија услед одржавања мањег броја спортских такмичења током 2020. године. Улаже се и у обезбеђивање бољих услова тренирања. Изграђена је **мултифункционална дворана на Кошутњаку** (тренинг садржаји за рвачки, џудо, теквондо, карате, стрељачки и пењачки Савез). На летњим Олимпијским и Параолимпијским играма 2021. у Токију освојено је 15 медаља за Србију (пет златних, четири сребрне и шест бронзаних). Влада РС је за освојену златну медаљу спортистима и њиховим тренерима доделила новчану награду од 70.000 ЕУР, за сребрну медаљу 60.000 ЕУР, а за бронзану медаљу 50.000 ЕУР.

Стопа инфлације је била на ниском и стабилном нивоу и у просеку износила око 2% годишње у периоду 2012-2020. г. Стопа инфлације је имала узлазну динамику током 2021. и крајем године износила 7,9% м.г. Раст стопе инфлације је настављен и износи 10,4% м.г у мају 2022. На раст инфлације утицали су пре свега глобални фактори – раст светских цена енергената, сировина и хране, као и застоји у глобалним ланцима снабдевања. Ови фактори из међународног окружења су се одразили на повећање произвођачких цена и увозне инфлације. Инфлација би у другој половини године требало да се нађе на опадајућој путањи. На опадање стопе инфлације ће утицати: мере Народне банке Србије које за циљ имају остваривање пројектоване стопе инфлације и очување стабилности девизног курса, долазак нове пољопривредне сезоне и мере Владе којима је ограничен раст цена основних животних намирница и горива.

Стабилност банкарског сектора је очувана и додатно ојачана. Адекватност капитала банкарског сектора износи 20,77% у 2021. години, што је далеко изнад регулаторног минимума у Републици Србији од 8%. **Смањено је учешће проблематичних кредита** (NPL – *non-performing loans*) у укупним кредитима на 3,46% (фебруар 2022.), што представља смањење за чак 18,79 п.п. од момента увођења Стратегије за решавање проблематичних кредита (август 2015. године).

Неостварени резултати / резултати од којих се у међувремену одустало

За изградњу **приступне комуникационе инфраструктуре** у 400 руралних насеља, укупне дужине 1.500 км закључени су уговори са операторима електронских комуникација средином 2021. године. Изградња оптичке мреже није реализована у планираном року, јер је процес добијања локацијских и грађевинских дозвола значајно продужен нерешеним имовинско-правним статусом катастарских парцела. У току су тендерске процедуре и очекује се закључење уговора и почетак изградње током лета 2022. године.

Израђен је *Нацрт закона о радном ангажовању на сезонским и другим повременим пословима у одређеним делатностима* у циљу **проширења поједностављеног радног ангажовања на сезонским пословима на друге делатности** (грађевинарство, услуге смештаја и исхране, туризам, послови у кући за потребе физичких лица и послови чишћења за потребе стамбених зграда), иако је планирано да закон буде усвојен до краја 2021. године.

Интензивно се разматрају опције или доношења новог закона о флексибилним облицима рада или измене и допуне постојећих закона са циљем **регулисања статуса фриленсера** (било је планирано усвајање до краја 2021. године).

Ревизија Националне стратегије за младе за период од 2015-2025. је у току. Израђена је упоредна анализа стратегије за младе и међународних и националних стратегија/програма у области омладинске политике, екс пост и ех-анте анализе, као и *Нацрт стратегије за младе за период од 2022. до 2030. године*.

Одустало се од опремања радарског центара Ужице за аутоматску противградну заштиту, услед недостатка финансијских средстава.

У оквиру ЕБРД Програма за отпорност на климатске промене и наводњавање у Србији (**Фаза I**), изградња система за наводњавање у Свилајнцу и Неготину касни из следећих разлога: техничка документација за изградњу система за наводњавање није израђена, нерешени имовинско-правни односи, неспроведени поступци јавних набавки за набавку радова и за набавку вршење услуга стручног надзора над извођењем тих радова. Промена динамике уговарања Споразума о зајму између Републике Србије и Европске банке за обнову и развој, као и Уговора о пројекту (**Фаза II**), која је усаглашена са свим релевантним актерима имајући у виду **степен припремљености пројекта за реализацију и коришћење кредитних средстава**, довела је до одлагања изградње система за снабдевање водом за наводњавање из акумулација Борковац и Павловци.

Изградња недостајућих електроенергетских објеката на подручју Мачве није реализована као последица кашњења приликом: прибављања локацијских услова, израде инвестиционо техничке документације, прибављању решења о одобрењу извођења радова и спровођењу поступка набавке радова. У Управи за аграрна плаћања, пристигло је, али још увек није одобрено 78 захтева за одобравање подстицаја за инвестиције у физичку имовину пољопривредног газдинства за **електрификацију поља** (ниско напонске мреже) у 2021. години.

Радови на пројекту Наставак адаптације, реконструкције и доградње зграде „Народног позоришта – Narodnog kazališta – Népszínház“ у Суботици су услед немогућности увоза опреме из иностранства у условима пандемије **обустављени**. Било је опредељено 830 мил. РСД

за потребе извођења радова у 2021. години. Достављене понуде у поступку јавне набавке су превазилазиле процењену вредност, што је допринело да се одустане од предметне јавне набавке. Ревидирањем цена утврђена је вредност радова у износу од 1,15 млрд. РСД. Планирано је да МКИ обезбеди 45% од укупно 274 мил. РСД недостајућих средстава у 2022.

Опредељена средства за *Програм подршке за адаптацију или комплетну реконструкцију сеоских домова/објеката опште, друштвене и културне намене у мултифункционалне објекте* у 2021. години **преусмерена** су за *Програм доделе бесповратних средстава за куповину сеоске куће са окућницом на територији Републике Србије*. Разлози за доношење овакве одлуке су: нерешени имовинско правни односи, изостанак детаљне припреме анализе ефеката Програма, дефинисање стручне комисије, теренске контроле и утврђивање стања објеката на терену, динамика реализације грађевинских радова (адаптација, тј, реконструкција) на објекту, дужина трајања спровођења поступка јавне набавке, недостатак кадрова за ефективно спровођење Програма у свим фазама његове реализације.

Препоруке за наставак праћења остварења резултата у наредном АПСПВ

- Наставити изградњу започетих инфраструктурних пројеката.
- Наставити изградњу система за наводњавање и недостајућих електроенергетских објеката за електрификацију поља за наводњавање како би пољопривредна производња постала конкурентнија.
- Наставити праћење улагања у иновативна решења, развој роботике и вештачке интелигенције.
- Подржати развој иновативних решења кроз јавну набавку иновација/партнерство за иновације.
- Даље подржавати новоосноване привредне субјекте и раст микро, малих и средњих предузећа.
- Пратити спровођење Плана имплементације Гаранције за младе.
- Спровести пуну примену Централног информационог система у области угоститељства и туризма - портал е-Туриста.
- Завршити реконструкцију Народног позоришта у Суботици.
- Донети Стратегију развоја културе.
- Омогућити електронску куповину карата за посету установама културе и вишејезичне аудио водиче.
- Пратити динамику кретања стопе инфлације (у границама дозвољеног одступања од циља НБС).

ИГ 3 - Србија у Европи и свету

Остварени резултати

Формирана је регионална иницијатива „Отворени Балкан“ коју чине: Албанија, С. Македонија и Србија која успостављањем економске зоне има за циљ повећање трговине и сарадње, као и побољшање међусобних билатералних односа у циљу припреме за **чланство у Европској унији**. Држављанима уговорних страна „Отвореног Балкана“ потребна је само **лична карта** за путовања, чиме се штеди време на граничним прелазима и омогућава лакши проток људи. **Укидањем роминга на територији држава Западног Балкана**, услуге мобилне телефоније између Србије, Ц. Горе, БиХ, Албаније и С. Македоније од јула 2021. године тарифирају се као у домаћем саобраћају. У склопу припреме за чланство у ЕУ искоришћеност планираних средстава из претприступне помоћи ЕУ (2007-2013) утрошено је близу 120 милиона ЕУР (86% од уговорених средстава), док је кроз ИПАРД програм исплаћено 535 пројеката са износом од око 33 мил. ЕУР за набавку трактора, пољопривредне механизације и изградњу и опремање објеката.

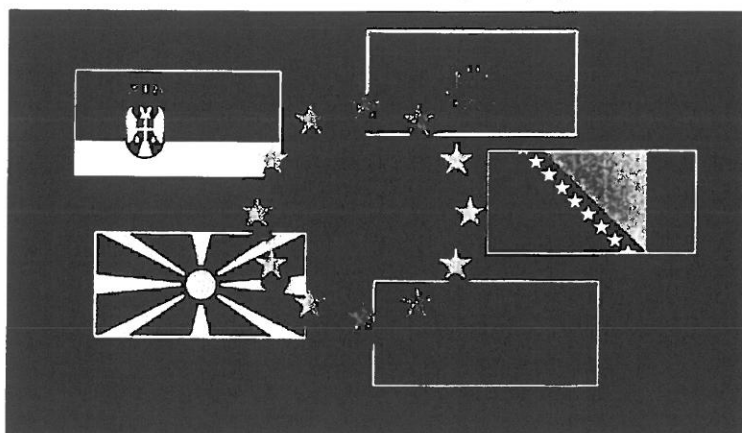
У процесу европских интеграција остварено је **два кластера, кластер 1 – Основе и кластер 4 – Зелена агенда и одржива повезаност, док је Кластер 3 у потпуности спреман за отварање.**

Успостављена је нова Преговарачка структура за вођење приступних преговора о чланству Републике Србије у Европској унији. Обезбеђена је подршка за израду документа који има за циљ потпуно усклађивање прописа Републике Србије са правним тековинама Европске уније (НПАА), што представља и предуслов за пуноправно чланство наше земље у Европској унији.

Када је реч о промоцији националне културе и језика обновљене су катедре за српски језик у иностранству, кроз упућивање три лектора: у Атину, Рим и Москву. Уложени су и напори у циљу отварања културно-информативних центара у Пекингу и Лондону. Одређен је директор Културно-информативног центра у Пекингу, док се у Лондону приводе крају грађевински радови на изградњи зграде Културно – информативног центра.

У области регионалне сарадње од јула 2021. године **укинут је роминг на територији држава Западног Балкана**, чиме су снижене цене међународних позива између Србије, Црне Горе, БиХ, С. Македоније и Албаније. Грађани Србије ће без бриге од потенцијално високих рачуна приликом боравка у земљама региона моћи да користе услуге мобилне телефоније, које се сада тарифирају као у домаћем саобраћају. На тај начин, доприноси се и бољој економској размени између свих земаља региона.

Земље Западног Балкана - укинут роминг

Унапређена је сарадња Републике Србије са уговорним странама регионалне иницијативе „Отворени Балкан“, коју поред наше земље чине и Албанија и С. Македонија. Држављанима уговорних страна потребна је само лична карта за посету другим чланицама Отвореног Балкана, чиме се штеди време на граничним прелазима. Циљ иницијативе је да се омогући слободан проток робе, људи, услуга и капитала између три уговорне стране ове иницијативе. У ту сврху, потписани су и одговарајући споразуми о слободном приступу тржишту рада на Западном Балкану и о повезивању шема електронске идентификације грађана Западног Балкана. Такође, од јануара 2023. требало би да буду укинуте и граничне контроле између Србије, Албаније и С. Македоније.

У припреми је Споразум о признавању професионалних квалификација у региону Западног Балкана који ће укључивати лекаре, стоматологе и архитекте⁵. Споразум подразумева аутоматско признавање диплома у региону, што ће омогућити већу мобилност радне снаге и бољу комуникацију грађана. Такође, њиме ће бити омогућено запошљавање наведених категорија и у све три уговорне стране Отвореног Балкана.

Током спровођења првог циклуса претприступне помоћи ЕУ (2007-2013) спроведено је близу 120 милиона ЕУР, што чини скоро 86% реализације у односу на уговорена средства. Спровођењем још 29 преосталог уговора у потпуности ће се реализовати овај циклус претприступне помоћи. У оквиру спровођења другог циклуса претприступне помоћи ЕУ (2014-2020) спроведено је близу 50 милиона ЕУР, што чини преко 40% реализације у односу на уговорена средства. У току је спровођење 61 уговора у оквиру овог циклуса. Један од главних пројеката у овом циклусу је изградња гасног интерконектора Србија – Бугарска, чија је вредност око 80 милиона евра. Реализацијом овог пројекта обезбедиће се диверсификација праваца и извора снабдевања гасом, што ће значити већу сигурност снабдевања Србије и региона и омогућити даљи развој дистрибутивне гасне мреже. Овим пројектом ће бити омогућен приступ гасу местима која га досад нису имала – Пирот, Бела Паланка и Димитровград. Дужина цевовода ће бити око 109 километара. Такође, веома битан део овог циклуса је и заштита животне средине. Спровођење пројеката за израду постројења за пречишћавање отпадних вода у општинама Брус, Блаце и Краљево допринеће да становници општина имају бољи квалитет пијаће воде и створиће се предуслови за израду система канализационе мреже.

У вези са финансијском помоћи ЕУ у области пољопривреде, НСРС у новембру 2021. усвојила Закон о изменама и допунама Закона о пољопривреди и руралном развоју, у циљу веће апсорпције ИПАРД средстава, као и избегавању подношења некомплетних захтева од стране потенцијалних корисника. У оквиру ИПАРД II програма расписано је 5 позива који ће пољопривредницима омогућити набавку трактора, пољопривредне механизације и изградњу и опремање објеката. У планираном року укупно је исплаћено 535 пројеката са износом од око 33 мил. ЕУР. ИПАРД III програм 2021-2027. одобрен од стране Европске комисије у марту 2022. и њиме је уведена нова мера 6: Инвестиције у руралну јавну инфраструктуру. Укупна вредност овог програма је 288 мил. ЕУР.

Неостварени резултати / резултати од којих се у међувремену одустало

Нису остварене циљање вредности у оквиру резултата Узајамно признате дипломе у региону. Министарство за европске интеграције је иницирало процес припреме ревизије НПАА који се односи на период 2022-2025, а који ће бити усклађен са новом методологијом процеса приступања ЕУ.

⁵ Споразум је део иницијативе Регионалног савета за сарадњу (RCC), али се у овом контексту његово закључивање посматра из угла иницијативе „Отворени Балкан“.

Предвиђени износ исплаћених ИПАРД II средстава није остварен, главни узрок недовољне апсорпције средстава били су подношење некомплетних захтева од стране потенцијалних корисника, начин аплицирања и дужина трајања конкурсног процеса, као и недостатак људства у Управи за аграрна плаћања (ИПАРД агенција). Ове препреке би требало да су отклоњене с обзиром да је усвојен Закон о изменама и допунама Закона о пољопривреди и руралном развоју, којим се омогућава боља апсорпција ИПАРД средстава, као и попуњавањем свих упражњених радних места у Управи за аграрна плаћања.

Препоруке за наставак праћења остварења резултата у наредном АПСРВ

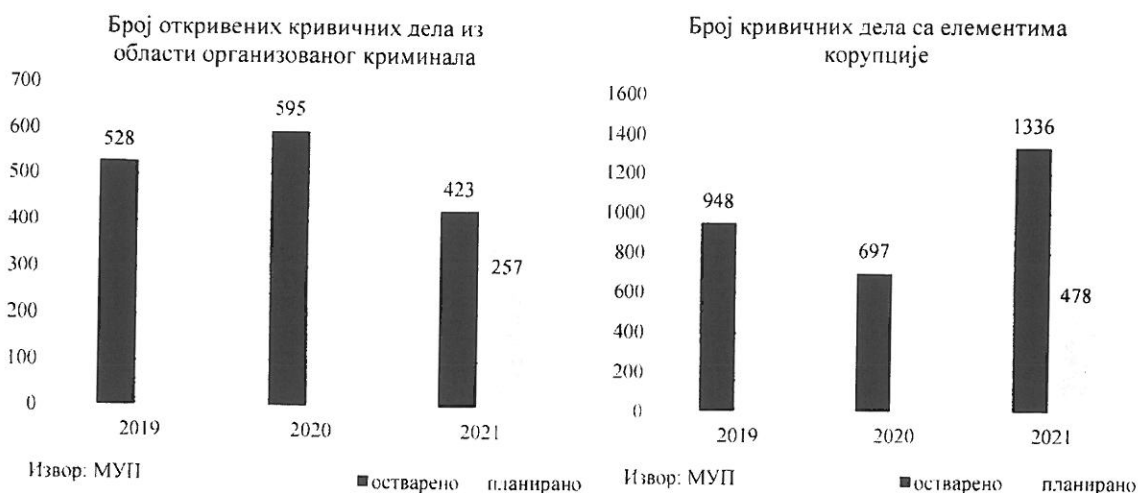
- Праћење припреме и спровођења НПАА кроз кварталне и годишње Извештаје о спровођењу;
- Праћење спровођења ИПАРД III програма, такође наставити и са праћењем претходних ИПАРД програма;
- Праћење припреме, праћење спровођења и извештавање у оквиру претприступне помоћи ИПА кроз централизован и децентрализован систем управљања (повезивање система и података МЕИ и МФИН-а);
- У наредном периоду, препорука је да се праћење спровођења споразума "Open Balkan" приоритизује на неколико одабраних појединачних активности;
- Треба наставити са промоцијом националне културе кроз праћење рада лектората и културних центара (Нарочито обратити пажњу на осмишљавање и квалитет програма који ће се спроводити у културним центрима).

ИГ 4 - ЗАШТИТА ЉУДСКИХ ПРАВА И БЕЗБЕДНОСТ

Остварени резултати

У борби против организованог криминала и корупције повећан је број откривених кривичних дела из области организованог криминала и кривичних дела са елементима корупције. У области људских права значајно су унапређен стратешки и правни оквир, повећан је обухват ромских ученика обухваћених обавезним основним образовањем и смањен је drop out, уз веће издвајање средстава за стипендирање ромских ученика средњих школа, ученицима са инавидитетом и сметњама у развоју доступно је 10.322 уџбеничких јединица. Уведене су нове мере популационе политике, чији је циљ да се заустави негативан тренд стопе наталитета и да се значајно допринесе подстицају рађања. Почео је са радом регистар Социјална карта. Завршен је развој и уведени су у употребу 40 нових средстава наоружања и војне опреме из домаћег развоја.

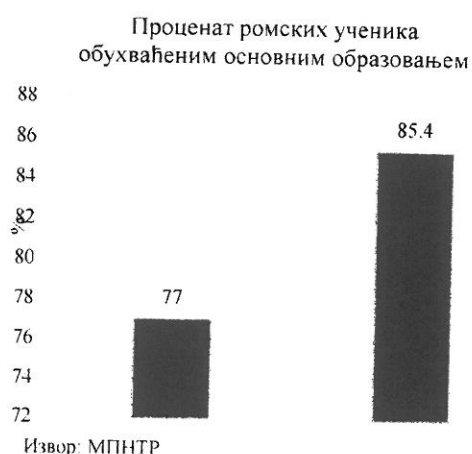
Током 2021. године бројне активности на сузбијању организованог криминала довеле су до **смањења броја организованих криминалних група (ОКГ)** у Процени претњи од тешког и организованог криминала (СОКТА 2020-2023), тако да је **тренутно регистровано 23 ОКГ са укупно 228 активних чланова**. До краја 2021. године **откривено је 423 кривичних дела из области организованог криминала**. Повећан је број откривених кривичних дела са елементима корупције, који за 2021. износи 1.336.

Грађанима је омогућено да на порталу еУправе електронски подносе захтеве суду за издавање уверења да се против странке не води кривични поступак за физичка лица и уверење да правно лице није осуђивано. До средине марта 2022. укупно је поднето 7.100 захтева од почетка рада електронске услуге (28. јун 2021.). Успостављен је регистар за кривична дела са коруптивним елементима, као и евиденција лица против којих је покренут кривични поступак. Успостављен је аутоматски сервис за упит из система МПРАВД-е у регистар моторних возила МУП-а крајем марта 2022. године, који је омогућио убрзану комуникацију између МПРАВДЕ и МУП-а. На овај начин у прве три недеље коришћења сервиса постављено је више од 23.923 упита, што је заменило 46.000 дописа. Направљен је аутоматски сервис за упит МУП-а да ли је против лица покренут кривични поступак пред посебним одељењима виших судова, чија се интеграција у информациони систем МУП-а очекује у јуну. Завршетак Регистра завештања и Регистра датих и опозваних пуномоћја налази се у

финалној фази и очекује се да буду у продукцији у јуну 2022. Регистар датих и опозваних пуномоћја омогућиће већу правну сигурност а могућност злоупотребе биће сведена на минимум. Коришћењем Регистра завештања очекује се смањење броја оставинских расправа и убрзање процеса оставине.

У заштити људских права дошло је до унапређења законског и стратешког оквира усвајањем Стратегије превенције и заштите од дискриминације за период 2022-2030, Стратегије сузбијања насиља над женама и насиља у породичним и партнерским односима за период 2021-2026, Стратегије за родну равноправност 2021-2030, Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период 2022-2030, Закона о родној равноправности, Закона о изменама и допунама Закона о забрани дискриминације и Закона о социјалном предузетништву. Одржано је укупно **29 друштвених дијалога** у областима: политички критеријуми (15), политичка култура (8) и одрживи развој (6) и усвојена је Стратегија за стварање подстицајног окружења за развој цивилног друштва за период 2022-2030.

Настављена је подршка у организовању и праћењу припреме часова на даљину на језицима националних мањина. За школску 2021/22 годину доступно је укупно **7.077 онлајн часова на 7 језика** националних мањина за ученике ОШ и СШ. Укупно је ангажовано 23 саветника (спољних сарадника) на језицима националних мањина. **Повећан је обухват ромских ученика обухваћених обавезним основним образовањем на 85,4%.** Бруто стопа уписа у 8. разред ОШ је 62%, а стопа завршавања ОШ 64%, **смањен је drop-out за 7 п.п.** а стопа преласка у средњу школу износи 52% према подацима РЗС. Из буџета РС за школску 2021/22 обезбеђена су средства за

стипендирање 1.114 ромских ученика средњих школа, што представља знатно повећање у односу на школску 2020/21 када је стипендирано 508 ромских ученика. Ангажовано је 37 саветника-спољних сарадника у области инклузије у образовању. Прилагођено је и доступно укупно **10.322 ученичких јединица ученицима са инвалидитетом и развојним сметњама.**

Србија је напредовала 14 места на светском индексу медијских слобода за 2022. годину Репортера без граница и налази се на 79. месту од укупно 180 ранжираних земаља. Упркос напретку, Србија је и даље у категорији земаља које су „проблематичне“. У области слободе изражавања и плурализма медија крајем 2021. године усвојене су **измене и допуне Закона о електронским медијима и Закона о јавним медијским сервисима.** Оба закона су измењена ради унапређења политичких услова за изборе, проистеклих из 2 међустраничка дијалога о изборним условима, од којих је један одржан уз посредовање Европског парламента. Радна група за безбедност и заштиту новинара редовно одржава састанке и предлаже и предузима мере ради ефикасне заштите новинара. Од јануара до краја новембра 2021. године у јавним тужилаштвима формиран је 71 предмет, од којих је у 22 случаја утврђено да нема елемената кривичног дела. МУП је повукао захтеве за покретање прекршајних поступака против новинара који су извештавали са одржаних протеста.

Од 1. јануара 2022. године уведене су **нове мере популационе политике:** новчана средства за изградњу, учешће у куповини, односно куповину куће или стана по основу рођења детета (у максималном износу средстава од 20.000 евра); једнократна накнада од 300.000 динара за свако прво рођено дете; једнократна накнада од 100.000 динара за породице у којима се роди друго

или треће дете (уз већ постојећих 10.000 месечно у трајању од две године за друго дете, односно 12.000 месечно за треће дете у трајању од 10 година). **Новчану помоћ** у износу од 100 евра за ублажавање последица пандемије болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 у фебруару 2022. године примило је 1.059.425 младих узраста од 16 до 29 година. У јуну ће младима бити уплаћена још једна новчана помоћ у истом износу.

Регистар Социјалне карте у примени је од 4. априла 2022. године. Очекује се да се коришћењем регистра **унапреди контрола социјалних давања** и са истом количином новца обезбеди боље таргетирана социјална помоћ. У децембру 2021. **новчану социјалну помоћ (НСП) користи 92.028 радно-способних корисника.** У децембру 2021. пуштен је у рад Систем за заштиту и аутоматизацију инструмената социјалне заштите (СОЗИС), који ће стандардизовати рад свих центара за социјални рад. Пуна примена СОЗИС система се очекује током 2022. године након интеграције са државном еПисарницом и након извршене миграције свих података из база центара за социјални рад. Током 2022. године систем ће се повезати са регистром Социјалне карте.

До краја марта 2022. године уведено је 40 нових средстава наоружања и војне опреме из домаћег развоја (планирано 14), што представља значајан резултат у поређењу са периодом 2017-2020, када је уведено укупно 98 средстава.

До 9. маја 2022. године завршена је изградња **3.551 стана, односно 61,7% станова планираних да се заврше у периоду 2020-2022.** Очекује се да ће до краја јула 2022. године бити завршено преосталих 2.204 станова у Краљеву, Врању, Београду, Нишу и Новом Саду. Кашњење у изградњи и продужетак рокова проузроковали су: пандемија изазвана вирусом Ковид 19, отежани услови рада проузроковани поремећајем на тржишту грађевинског материјала и радне снаге, отежана испорука материјала и опреме, немогућности повезивања на инфраструктурну мрежу. Од планираних 5.755 планираних станова није продато 1.799 станова (31%). Највише непродатих станова је у Краљеву (78%), Крагујевцу (73%) и Врању (58%).

Неостварени резултати у складу са планираним вредностима показатеља

Касни се са успостављањем Националног криминалистичко-обавештајног система (НКОС) за аутоматизовану електронску размену података између државних органа и институција преко јединствене платформе у циљу унапређења сарадње и размене података ради спречавања и сузбијања организованог криминала, тероризма и корупције. До сада је припремљена оквирна структура нацрта Закона о НКОС у Републици Србији, завршена је инсталација ИТ опреме у МУП-у за успостављање НКОС платформе и израђен је предлог генералне техничке спецификације за израду апликативног решења за омогућавање приказа резултате претраге на НКОС платформи. Описи *web* сервиса и генералне функционалне спецификације апликативног решења за приступ и преглед података и информација у НКОС, прослеђен је Канцеларији за информационе технологије и електронску управу. Кашњење у остварењу резултата узроковано је пандемијом вируса SARS-CoV-2-COVID-19, недостатком финансијских средстава институцијама за унапређење постојећих информационих система и кашњењем у развоју *web* сервиса.

Још увек **није уведен институт педагошког асистента за децу са сметњама у развоју и инвалидитетом.** Како би се решило ово питање потребна су два корака. МДУЛС треба да припреми измене и допуне Уредбе о каталогу радних места у јавним службама и другим

организацијама у јавном сектору и упути га Влади на усвајање. У радној верзији измена и допуна Уредбе извршено је усклађивање са Правилником о педагошком и андрагошком асистенту, односно са описом послова и степеном и врстом образовања, које обавља педагошки асистент за децу и ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом и педагошки асистент за децу и ученике ромске националности. Након усвајања наведене уредбе, МДУЛС треба да измени Уредбу о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама. У постојећој Уредби педагошки асистенти имају коефицијент за средњу стручну спрему, а потребно је да имају коефицијент за високу стручну спрему.

Није припремљен нацрт Закона о изменама и допунама Закона о јавном информисању. Радна група за израду радне верзије Нацрта закона, није свој рад завршила до краја предвиђеног рока, с обзиром да није постигнут консензус у вези са више од 20 предлога одредби закона. Такође, није усвојен Закон о истополним заједницама.

Нису донети планирани прописи и стратегија у области социјалне заштите. Закон о изменама и допунама Закона о социјалној заштити је још увек у припреми. Нацрт закона треба да имплементира стратешке циљеве који се односе на реформу социјалних услуга, те редифинише одређена права, врсте услуга, установе и пружаоце услуга, корисничке групе, механизме за контролу квалитета, надлежности у оснивању и финансирању, реформише новчану социјалну помоћ и додатак за помоћ и негу другог лица, у складу са могућностима. Мали буџет опредељен за социјалну заштиту је главни разлог кашњења у доношењу овог закона. Припремљена је *ex-ante* анализа Стратегије социјалне заштите, али није формирана радна група за припрему стратегије.

Није у потпуности завршен процес конверзије дуговања привредних друштава према државним повериоцима у капитал Републике Србије. Од планирана два предузећа, до сада је донет Закључак Владе о конверзији дуговања за ПД ППТ „Наменска“ а.д. Трстеник. У току је реализација закључка и припрема коначног уговора о конверзији потраживања у капитал Републике Србије.

Препоруке за наставак праћења остварења резултата у наредном АПСНВ

- Успоставити Национални криминалистичко-обавештајни систем,
- Успоставити јединствену статистику за евидентирање кривичних дела на нивоу полиције, јавног тужилаштва, затвора и судова (успоставити систем упућујућег броја који би се провлачио кроз све системе),
- Унапредити положај најрањивијих група,
- Пратити спровођење Регистра социјална карта,
- Пратити ефекте уведених мера популационе политике,
- Пратити завршетак станоградње за припаднике снага безбедности,
- Решити стамбени проблем избеглих лица из Хрватске и Босне и Херцеговине.